

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Supplementary Examination: March/April-2023

**History (Optional) Paper-X
HISO10: Political History of the Marathas**

**Day and Date: Friday, 07/07/2023
Time: 12.30 PM To 2.30 PM**

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Raghuji Bhosale attacked on the capital of the.....of Nawab of Bengal.
A) Murshidabad B) Bundelkhand C) Katak D) Sanchi
- 2 Balaji Bajirao is known as a
A) Appasaheb B) Nanasaheb C) Chimasaheb D) Balasaheb
- 3 Nanasaheb made his first campaign of North India at.....
A) Shimla B) Delhi C) Punjab D) Malwa
- 4 Nanasaheb took the help of..... to prevent Angre.
A) British B) Portuguese C) Dutch D) French
- 5 Sadashivbhou defeated the Nizam in a battle of.....
A) Savner B) Vijaydurg C) Udgir D) Suvarnadurg
- 6 Hyder Ali aquaired political power by imprisoning king
A) Chikka Krishnadevaraya B) Raja Mansing C) Hasangangu D) Ramraya
- 7 Hyder Ali established his control over on.....
A) Satara B) Bidar C) Aurangabad D) Mysore
- 8 Madhavrao Peshwa conducted campaigns to defeat Hyder Ali.
A) 1 B) 2 C) 3 D) 4
- 9 defeated to Nizam in battle of udgir of 1760.
A) Yashwantrao B) Honaji Bala C) Sadashivbhou D) Yamaji Gaikwad
- 10 Hyder Ali agreed to pay 60 lakhs of rupee to the Marathas by the treaty of
A) Pandharpur B) Miraj C) Khadki D) Anantpur
- 11 Treaty of Vasai was has taken place on
A) 18 March 1801 B) 18 March 1802 C) 18 March 1803 D) 18 March 1804
- 12 The Treaty of Vasai took place between Bajirao second and the British officer.....
A) Colonel Wylie B) Colonel Close C) Lord Wellesley D) Lord Dalhousie
- 13 has reinstated second Bajirao as Peshwa.
A) Lord Cornwallis B) Lord Wellesley C) Lord Northbook D) Lord Dalhousie

14 was the Capital of the Holkar Dynasty.

A) Gomteswar B) Maheshwar C) Miraj D) Mahishmati

15 has given valuable support to Bajirao from Satara.

A) Malojiraje B) Chhatrapati Pratap Singh C) Ramraje D) Gunaji Mohite

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

1 Chhtrapati Shahu Maharaj

2 Battle of Shukrataal

3 Civil war of Holkar Dynasty.

4 Battle of Hadpasar

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

1 Briefly discuss about effect of the third war of Panipat

2 Give information about struggle between Maratha and Tipu Struggle

3 Review the Second Anglo-Maratha War

4 Discuss about Mahad Conspereancy

Q.4. . Answer the following question on broad. (One out of two).

15

1 Write a detailed account of the performance of Mahadji Shinde.

2 Explain about the third Anglo-Maratha war

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 रघुजी भोसले यांनी बंगालच्या नवाबाची राजधानी वर आक्रमण केले.

अ) मुर्शिदाबाद ब) बुंदेलखंड क) कटक ड) सांची

2 बाळाजी बाजीरावया नावाने ओळखले जातात.

अ) आप्पासाहेब ब) नानासाहेब क) चिमासाहेब ड) बाळासाहेब

3 नानासाहेबांनी उत्तर भारतावर पहिली स्वारीया ठिकाणी केली.

अ) शिमला ब) दिल्ली क) पंजाब ड) माळवा

4 आंग्रेचा बंदोबस्त करण्यासाठी नानासाहेबांनी.....ची मदत घेतली.

अ) ब्रिटिश ब) पोर्तुगीज क) डच ड) फ्रेंच

5 सदाशिवभाऊ यांनीयेथील लढाईत निजामाचा पराभव केला.

अ) सावनेर ब) विजयदुर्ग क) उदगीर ड) सुवर्णदुर्ग

6या राजाला कैद करून हैदरअली ने राजकीय सत्ता आपल्या हाती घेतली.

अ) चिक्क कृष्णदेवराय ब) राजा मानसिंग क) हसनगंगू ड) रामराया

7 हैदर अली यांनी.....वर आपले नियंत्रण प्रस्थापित केले.

अ) सातारा ब) बिदर क) औरंगाबाद ड) म्हैसूर

- 8 माधवराव पेशव्यांनी हैदरअलीचा पराभव करण्यासाठी.....मोहिमा काढल्या.
अ) १ ब) २ क) ३ ड) ४
- 9 १७६० च्या उदगीर येथील लढाईत निजामाचा पराभव यांनी केला.
अ) यशवंतराव ब) होनाजी बाळा क) सदाशिवभाऊ ड) यमाजी गायकवाड
- 10 च्या तहाद्वारे हैदरअलीने मराठ्यांना साठ लक्ष रुपये देण्याचे मान्य केले.
अ) पंढरपूर ब) मिरज क) खडकी ड) अनंतपूर
- 11 रोजी वसईचा तह घडून आला.
अ) १८ मार्च १८०१ ब) १८ मार्च १८०२ क) १८ मार्च १८०३ ड) १८ मार्च १८०४
- 12 वसईचा तह दुसरा बाजीराव व ब्रिटिश अधिकारी..... यांच्यात घडून आला.
अ) कर्नल वायली ब) कर्नल क्लोज क) लॉर्ड वेलस्ली ड) लॉर्ड डलहौसी
- 13यांनी दुसऱ्या बाजीरावाची पेशवे पदी नियुक्ती केली.
अ) लॉर्ड कॉर्नवालीस ब) लॉर्ड वेलस्ली क) लॉर्ड नॉर्थबुक ड) लॉर्ड डलहौसी
- 14ही होळकर घराण्याची राजधानी होती.
अ) गोमटेश्वर ब) माहेश्वर क) मिरज ड) माहिष्मती
- 15 सातारा येथील.....यांनी बाजीरावांना मोलाची साथ दिली.
अ) मालोजीराजे ब) छत्रपती प्रतापसिंग क) रामराजे ड) गुणाजी मोहिते

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 छत्रपती शाहू महाराज
- 2 शुक्रतालची लढाई
- 3 होळकर घराण्याचा वारसा संघर्ष
- 4 हडपसरची लढाई

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 तिसऱ्या पानिपत युद्धाचे परिणाम थोडक्यात विशद करा.
- 2 मराठा टिपू संघर्षाची माहिती द्या.
- 3 दुसऱ्या इंग्रज-मराठा युद्धाचा आढावा घ्या
- 4 महाड कारस्थानाची चर्चा करा.

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 महादजी शिंदे यांच्या कामगिरीची सविस्तर माहिती लिहा.
- 2 तिसऱ्या इंग्रज-मराठा युद्धाचा आढावा घ्या.

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Supplementary Examination: March/April-2023

History (Optional) Paper-X

HISO10: Political History of the Marathas

Day and Date: Friday, 07/07/2023

Total Marks: 60

Time: 12.30 PM To 2.30 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 रघुजी भोसले यांनी बंगालच्या नवाबाची राजधानी वर आक्रमण केले.

अ) मुर्शिदाबाद ब) बुंदेलखंड क) कटक ड) सांची

Option 1

2 बाळाजी बाजीरावया नावाने ओळखले जातात.

अ) आप्पासाहेब ब) नानासाहेब क) चिमासाहेब ड) बाळासाहेब

Option 2

3 नानासाहेबांनी उत्तर भारतावर पहिली स्वारीया ठिकाणी केली.

अ) शिमला ब) दिल्ली क) पंजाब ड) माळवा

Option 4

4 आंग्रेचा बंदोबस्त करण्यासाठी नानासाहेबांनी.....ची मदत घेतली.

अ) ब्रिटिश ब) पोर्तुगीज क) डच ड) फ्रेंच

Option 1

5 सदाशिवभाऊ यांनीयेथील लढाईत निजामाचा पराभव केला.

अ) सावनेर ब) विजयदुर्ग क) उदगीर ड) सुवर्णदुर्ग

Option 3

6या राजाला कैद करून हैदरअली ने राजकीय सत्ता आपल्या हाती घेतली.

अ) चिक्क कृष्णदेवराय ब) राजा मानसिंग क) हसनगंगू ड) रामराया

Option 1

7 हैदर अली यांनी.....वर आपले नियंत्रण प्रस्थापित केले.

अ) सातारा ब) बिदर क) औरंगाबाद ड) म्हैसूर

Option 4

8 माधवराव पेशव्यांनी हैदरअलीचा पराभव करण्यासाठी.....मोहिमा काढल्या.

अ) १ ब) २ क) ३ ड) ४

Option 4

9 १७६० च्या उदगीर येथील लढाईत निजामाचा पराभव यांनी केला.

अ) यशवंतराव ब) होनाजी बाळा क) सदाशिवभाऊ ड) यमाजी गायकवाड

Option 3

10 च्या तहाद्वारे हैदरअलीने मराठ्यांना साठ लक्ष रुपये देण्याचे मान्य केले.

अ) पंढरपूर ब) मिरज क) खडकी ड) अनंतपूर

Option 4

11 रोजी वसईचा तह घडून आला.

अ) १८ मार्च १८०१ ब) १८ मार्च १८०२ क) १८ मार्च १८०३ ड) १८ मार्च १८०४

Option 3

12 वसईचा तह दुसरा बाजीराव व ब्रिटिश अधिकारी..... यांच्यात घडून आला.

अ) कर्नल वायली ब) कर्नल क्लोज क) लॉर्ड वेलस्ली ड) लॉर्ड डलहौसी

Option 2

13यांनी दुसऱ्या बाजीरावाची पेशवे पदी नियुक्ती केली.

अ) लॉर्ड कॉर्नवालीस ब) लॉर्ड वेलस्ली क) लॉर्ड नॉर्थबुक ड) लॉर्ड डलहौसी

Option 2

14ही होळकर घराण्याची राजधानी होती.

अ) गोमटेश्वर ब) माहेश्वर क) मिरज ड) माहिष्मती

Option 2

- 15 सातारा येथील.....यांनी बाजीरावांना मोलाची साथ दिली.
अ) मालोजीराजे ब) छत्रपती प्रतापसिंग क) रामराजे ड) गुणाजी मोहिते

Option 2

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 छत्रपती शाहू महाराज

Ans:

2 शुक्रतालची लढाई

Ans:

3 होळकर घराण्याचा वारसा संघर्ष

Ans:

4 हडपसरची लढाई

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 तिसऱ्या पानिपत युद्धाचे परिणाम थोडक्यात विशद करा.

Ans:

2 मराठा टिपू संघर्षाची माहिती द्या.

Ans:

3 दुसऱ्या इंग्रज-मराठा युद्धाचा आढावा घ्या

Ans:

4 महाड कारस्थानाची चर्चा करा.

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 महादजी शिंदे यांच्या कामगिरीची सविस्तर माहिती लिहा.

Ans:

2 तिसऱ्या इंग्रज-मराठा युद्धाचा आढावा घ्या.

Ans:
